

Nieuwsbrief September 2021

Mensen met Dementie in Groningen

www.mensenmetdementiegroningen.nl

info@ensenmetdementiegroningen.nl

Inhoud (en nog meer wetenswaardigheden)

- Oproep aan de politieke partijen - Gemeenteraadsverkiezingen en ouderen en de inwoners met dementie – met diverse manifesten
- De toekomst van dementievriendelijke gemeenschappen – geleerde lessen en kritische succesfactoren
- Neemt het aantal mensen met dementie toe of af?
- Opening Breinbieb en programma Haren en Informatiemarkt BreinBieb Haren
- Ouderenzorg 8.0 bij Cicero Zorggroep: 30% cliënten na opname in verpleeghuis kan weer naar thuis
- Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) geef reacties op het eerste beleidsadvies "Ruimte maken voor ontmoeting".
- Diagnose en dementie—zoek de mens achter de diagnose
- Cursus 'Word Psychisch Fitter' voor mantelzorgers, verbeter je mentale conditie
- Lokaal netwerk Yn'e Buorren ouderen regie geeft over eigen zorgproces
- Nieuwe aanpak in thuiszorg – Mensen met dementie kunnen langer thuiswonen
- *Helpt u een advies uit te brengen*—Vragenlijst thuis wonen
- *Kleinschalig wonen uitgelicht* - Zorgboerderij Oldenbosch in Holwierde
- Preventie en onderzoek – een 4-tal onderzoeken
- Webinar Ouderenparticipatie en gemeenteraadsverkiezingen – 17 september 2021
- Langer veilig thuis wonen met Leefsamen Westerwolde
- KPN Mooiste Contact Fonds Kerstlunch op 2 december
- *Film en theater* - Supernova
- Technologie Tip - Senioren smartphone kopen? Voorkom een miskoop!
- Themamiddag Dementie – ZaVie – donderdag 16 september 2021
- *Uitgaan van wat wel kan* - De werkschuur bij een verpleeghuis
- *Gedicht* – eigen leefwijze
- *Het lezen waard* - Boektitels (40) over dementie en mensen

**Veel aandacht voor dementie
i.v.m. de Wereld Alzheimer
Dag op 21 september 2021**

**Gemeenteraadsverkiezingen
in 2022; oproep aan de poli-
tieke partijen voor nog beter
beleid wonen welzijn zorg
voor mensen met dementie**

**Boekenlijst met tips voor de
dagelijkse praktijk —daarom
extra pagina's— samenge-
steld door ervaringsdeskundi-
gen.**

*De nieuwsbrief is een uitgave van
Mensen met Dementie in Gronin-
gen. Deze verschijnt 10 a 12 keer
per jaar. Voor vragen over de
nieuwsbrief of het aanleveren van
nieuws, stuur een mail.*

*De tekst mag worden overgeno-
men (graag met bronvermelding).
Als u deze niet meer wilt ontvan-
gen, stuur dan een mail waarna u
een bevestiging krijgt.*

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Oproep aan de politieke partijen - Gemeenteraadsverkiezingen en ouderen en de inwoners met dementie

Op 16 maart 2022 mag iedereen naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen, die dan in het hele land worden gehouden. Wonen, welzijn en zorg wordt beleefd en geregeld op lokaal niveau in eigen dorp of eigen wijk. Daarom heeft de gemeente een zeer belangrijke taak voor haar inwoners. De politieke partijen vormen samen de gemeenteraad; het hoogste orgaan binnen de gemeente.

Ouder worden of de diagnose dementie is niet "partijgebonden". Daarom deze oproep aan de politieke partijen die mee doen aan de verkiezingen. Maak helder in uw programma en beloften wat u gaat betekenen voor ouderen en mensen met dementie.

Toename aantal ouderen en mensen met dementie

Nederland vergrijsst immers in hoog tempo. De prognose is dat er in 2040 meer dan 2,4 miljoen 75-plussers zijn. Als je ouder wordt betekent het overigens niet vanzelfsprekend dat je zorg nodig hebt. Het aantal mensen met dementie is in 2021 een 300.000 en zal ook nog toenemen.

Als je ouder wordt of de diagnose dementie krijgt, blijf je graag zo lang mogelijk thuis wonen in je eigen omgeving. Het beleid wonen, welzijn en zorg is steeds meer een lokale aangelegenheid geworden. Immers, daar wonen en leven de mensen. Het is dan ook logisch dat lokale partijen hun verantwoordelijkheid hebben of verder nemen om bij te dragen aan een goed wonen met goede zorg en welzijn voor hun inwoners.

Hoe kunt u als politieke partij dat doen?

Door bijvoorbeeld in uw campagne en folders de volgende informatie op te nemen:

Onze partij zorgt ook voor ouderen en mensen met dementie

Onze partij gaat zorgen voor een dementievriendelijke gemeente waarbij mensen met dementie – ook al hebben zij de diagnose dementie – als mens blijven worden gezien. Wij bevorderen dat zij langer thuis kunnen blijven wonen als zij dat willen en kunnen. Met daarbij voldoende ondersteuning waarbij de regelgeving geen belemmering is; dat vraagt om afstemming tussen de WMO (wet maatschappelijke ondersteuning) en ZvW (zorgverzekeringswet). Daarbij hoort ook voldoende aandacht voor de mantelzorgers; de informatie voor hen moet tijdig beschikbaar zijn zodat zij niet overbelast worden. Even een adempauze voor hen met voldoende respijtzorg vindt onze partij nodig. Als het thuis blijven wonen, niet langer gaat voor ouderen en mensen met dementie, dan vinden we het belangrijk dat naast verpleeghuizen er andere vormen van wonen mogelijk zijn zodat mensen in de wijk of het dorp kunnen blijven wonen. Bijvoorbeeld kleinschalig wonen met 5 à 6 mensen met dementie met 24-uurszorg in huis, grotere vormen van kleinschalig wonen in kleine zorgvastgoedcomplexen met 12 tot 24 mensen met dementie en ook hofjes waar ouderen vitaal ook elkaar ondersteunen”.

Zie verder de volgende blz.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Toelichting op Dementievriendelijke samenleving

Dementievriendelijk houdt in dat mensen met dementie zoveel mogelijk op een waardige manier thuis en in hun netwerk kunnen blijven functioneren. De samenleving kent het ziektebeeld en weet hoe ze mensen met dementie kunnen ondersteunen. Naast begrip vanuit de samenleving zijn er voldoende voorzieningen die de mantelzorg ontlasten. Meer info op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementievriendelijke-groninger-gemeenten/dementievriendelijke-samenleving>

Enkele voorbeelden van manifesten en oproepen voor de gemeenteraadsverkiezingen voor meer informatie

*“De kwestie is dat u anderen ziet
zoals u dénkt dat ze zijn.
En anderen zien u, zoals zij
dénken dat u bent.
Iedereen is maar een verzinsel van
degene die hij ontmoet!”*

Manifest van mensen met dementie

Mensen met dementie spreken voor zichzelf. Niet praten over maar met hen! Lees meer in [Nederland Manifest voor en door mensen met dementie](#) en [Manifest Vlaanderen mensen met dementie mei 2019](#)

Platform Pouwer en Ouderendelegatie doen oproep voor een beter perspectief voor ouderen i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen

In Platform Pouwer bundelen actieve ouderen hun krachten. Vanuit Platform Pouwer en de Ouderendelegatie Groningen / Friesland willen de ouderen aan dit keuzeprocess in hun gemeenten een bijdrage leveren. Lees meer in de [Brief Platform Pouwer – gemeenteraadsverkiezingen – Groningse en Friese gemeenten – 29 JUNI 2021](#)

Manifest Mantelzorg - Mantelzorg is van ons allemaal!

Mantelzorgers zijn en blijven een onmisbare schakel in de zorg. Het beroep op en de vraag naar mantelzorgers zullen blijven toenemen. Met dit manifest vraagt Platform Hattinga Verschure aandacht voor hun belangen en doet het aanbevelingen voor de versterking van hun positie. Lees het [Manifest Mantelzorg Platform Hattinga Verschure 2020](#)

Oproep LVGO aan de politieke partijen bij de gemeenteraadsverkiezingen – Aan de slag met woongemeenschappen!

Veel 50-plussers kijken uit naar een nieuwe woonomgeving waar zij zelfstandig, onder eigen regie, met (wederzijdse) aandacht voor hun omgeving nog heel lang een actief leven kunnen leiden.

Bron en meer info op <https://www.lvgo.nl/> en lees de voorbeeldbrief waar u ook mee aan het werk kunt gaan door deze naar uw politieke partij te sturen [LVGO-Campagne-gemeenteraadsverkiezingen-schrijven-politieke-partijen-DEF-1 – 26 juni 2021](#)

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

vergeet
dementie
onthou mens
een dementievriendelijke samenleving start in je hoofd

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

Hand in hand MANIFEST VAN MENSEN MET DEMENTIE

1 LUISTER NAAR ONS

*Luister naar onze woorden en/of onze lichaamstaal.
Wij willen gehoord worden in elke fase van onze aandoening.*

2 GEEF ONS EEN STEM

*Beslis niet over, maar met ons.
We willen betrokken worden in de communicatie over ons leven met dementie.*

3 LAAT ONS ERBIJ HOREN

*Sluit ons niet op en sluit ons niet buiten.
Wij willen op ons eigen ritme kunnen deelnemen aan sociale activiteiten.*

4 LAAT ONS GENIETEN MET LOTGENOTEN

*Geef ons de kans om lotgenoten te ontmoeten.
We willen kunnen zijn zoals we zijn en het is wat het is.*

5 LET OP JE WOORDEN

*Spreek genuanceerd en respectvol over en met ons.
Wij willen geen taboes meer horen.*

6 GEEF ONS KANSSEN

*Laat ons ons leven zelf in handen houden.
Daarvoor willen wij toegang tot zorg en ondersteuning op maat.*

7 MIJD ONS NIET IN HET BELEID

*Laat ons meedenken.
Wij willen meespreken over beleidsbeslissingen die gaan over onze belangen.*

8 LAAT ONS OOK WAT NIEUWS BELEVEN

*Laat ons nieuwe ervaringen opdoen en geef ons kansen om te leren.
Wij blijven nieuwsgierig.*

9 GEEF ANTWOORDEN OP ONZE NODEN

*Zorg dat er aangepaste voorzieningen zijn.
Wij willen betaalbare en bereikbare hulp.*

10 WEES VRIENDELIJK – DEMENTIEVRIENDELIJK

*Laten we samenleven in een dementievriendelijk Vlaanderen.
Wij willen gestimuleerd worden in onze mogelijkheden en begrip voor onze beperkingen.*

www.dementie.be • www.alzheimerliga.be • www.onthoumens.be/onzestem

DESIGN & PRINT: WWW.TWINDESIGNVLA.BE
V.U.: FRANÇOIS DE VLEESCHOUWER - PLATANENLAAN 9 - 2200 HERENTALS

Je hebt dementie maar je bent niet dementiemaar je blijft MENS

Dementie Manifest

Wij, mensen met dementie, vragen uw aandacht voor het volgende:

Dementie verloopt in de regel via een langzaam lopend, jaren durend proces, waarbij onze hersenen steeds moeilijker gaan functioneren. Wij zijn blij met de hulp die wij van familie, vrijwilligers en hulpverleners krijgen. Tegelijkertijd ervaren wij dat mensen het lastig vinden om met ons en onze ziekte om te gaan. Velen van ons gaan het steeds lastiger vinden om in de loop der tijd mee te blijven doen aan gewone activiteiten. Bijvoorbeeld actief zijn op verenigingen, een feestje met veel mensen, boodschappen doen en reizen. Dit komt deels door onze ziekte, maar zeker ook omdat wij door onze ziekte vaak anders behandeld worden. Wij voelen ons dan tekort gedaan. Het is naar als er bij voorbaat vanuit gegaan wordt dat wij iets niet meer kunnen of niet meer begrijpen.

Daarom hebben wij het volgende verzoek aan de mensen om ons heen in de samenleving:

1. Geef ons de kans om zelf te doen wat wij nog wel kunnen. Pas op om ons niet teveel uit handen te nemen en zelfs over te nemen.
2. Ondersteun ons waar nodig, zodat wij zo lang mogelijk gewoon mee kunnen doen in het dagelijks leven.
3. De grens tussen helpen en 'neergezet worden als iemand die toch niks meer kan' is dun. Houd daar rekening mee.
4. Respecteer dat wij het net als ieder ander mens fijn vinden om soms dingen met anderen te doen en soms juist alleen. Geef ons die ruimte.
5. Hou rekening met het feit dat ieder mens anders is, met eigen voorkeuren en gewoontes.
6. Vul niet van tevoren in: "dit zal ook wel aan de hand zijn en gaan gebeuren". De ziekte ontwikkelt zich bij ieder mens anders.
7. Vraag ons welke trucjes en ezelsbruggetjes wij gebruiken, in plaats van ons iets op te dringen, als u merkt dat communiceren lastiger wordt.
8. Ons zelfvertrouwen staat onder druk. Maak ons met uw gedrag niet nog meer onzeker. Vertrouwde maatjes kunnen helpen onze onzekerheid weg te nemen.
9. Ondanks onze dementie kunnen wij nog dingen leren. Speel hier op in.
10. Praat met ons, niet over ons

Naar Kitwood 1997, Van der Kooij 2003, De Lange 2004, 2005

Kristel Hoek op LinkedIn :

*Deze mooie roze bloem kwam ik tegen,
vind hem erg passend bij een persoon
met dementie.*

Eigenlijk is het passend voor ons allemaal!

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Pamflet voor verkiezingsprogramma's gemeenteraadsverkiezingen 2022

De toenemende vergrijzing in Nederland schreeuwt om integrale oplossingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Dat vraagt om actie. Nu!

Waarom is aandacht voor wonen, welzijn en zorg nodig?

- ▶ Nederland vergrijst in hoog tempo. In 2040 zijn er naar verwachting 2,6 miljoen 75-plussers. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van nu. Ook na 2040 neemt de vergrijzing nog toe.
- ▶ De kloof tussen thuis en het verpleeghuis is groot. Mensen blijven daardoor steeds langer zelfstandig wonen, terwijl hun behoeften aan zorg en ondersteuning toenemen.
- ▶ Ondertussen neemt het aantal mantelzorgers af, wordt de druk op zorgpersoneel steeds groter en zijn doorbraken nodig om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.

Wat is de opgave?

- ▶ In de komende vijf jaar moeten er landelijk 60.000 geclusterde woonvormen en nultredenwoningen specifiek bestemd voor ouderen worden gerealiseerd. Ook moeten er 25.000 extra verpleegzorgplaatsen bijkomen. Voor elke regio betekent dit een concrete doelstelling.
- ▶ Aanpak van de woonzorgopgave is meer dan alleen nieuwbouw. Het gaat ook over woningaanpassingen, over het vergroten van sociale samenhang in bestaande complexen, en over realisatie van vitale en inclusieve dorpen/wijken met passende voorzieningen.
- ▶ De opgave verschilt per regio en per gemeente. Betrek (toekomstige) ouderen zelf bij de aanpak.

Wat vraagt dit van gemeenten?

- ▶ **Visie.** Er is veel data beschikbaar om de woonzorgopgave in beeld te brengen en er zijn al veel goede voorbeelden van visies op wonen en zorg. Benut handreikingen en ondersteuningsmogelijkheden om de visie op te stellen en te vertalen naar concrete doelen.
- ▶ **Regie.** Alleen door samen te werken met woningcorporaties, zorgorganisaties en zorgkantoren kunnen de juiste keuzes gemaakt worden. Gebruik vervolgens de prestatieafspraken om partners hieraan te committeren. Gemeenten vervullen een sleutelrol als regisseur. Daarvoor is bestuurlijke en ambtelijke samenwerking tussen sociaal en ruimtelijk domein essentieel.
- ▶ **Slagkracht.** Het grondbezit van gemeenten is beperkt. Marktpartijen, zoals projectontwikkelaars en institutionele beleggers, zijn bereid en nodig om tot uitvoering te komen.

Meer informatie?

De Taskforce Wonen en Zorg is een initiatief van VNG, Aedes, ActiZ en de ministeries VWS en BZK en stimuleert en ondersteunt gemeenten, woningcorporaties en zorgorganisaties bij een gezamenlijke aanpak van de woonzorgopgave. De Taskforce werkt met een landelijk dekkend netwerk van ambassadeurs die het gesprek op lokaal/regionaal niveau aanjagen. Ga voor meer informatie naar www.taskforcewonenenzorg.nl of volg de Taskforce op [LinkedIn](#).

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Platform Hattinga Verschure

belangenbehartiging mantelzorgers in de provincie Groningen

Manifest Mantelzorg van het Platform Hattinga Verschure

Manifest Mantelzorg - Mantelzorg is van ons allemaal!

Mantelzorgers zijn en blijven een onmisbare schakel in de zorg. Het beroep op en de vraag naar mantelzorgers zullen blijven toenemen.

Met dit manifest vraagt Platform Hattinga Verschure aandacht voor hun belangen en doet het aanbevelingen voor de versterking van hun positie.

Lees het [Manifest Mantelzorg Platform Hattinga Verschure 2020](#)

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg is op basis van vrijwilligheid onbetaalde verleende zorg aan familie of vriend(in) gedurende 3 maanden of langer met gemiddeld 8 uur per week (bron: Sociaal Cultureel Planbureau). Meer vraag naar mantelzorg In het rapport 'Toekomstverkenning mantelzorg aan ouderen in 2040' uit 2019 stelt het Sociaal Cultureel Planbureau: "In plaats van vijf mantelzorgers zijn er over twintig jaar nog maar drie mantelzorgers per zorgvrager. En de mantelzorgers zullen ouder zijn, meer 75-plussers zullen de zorg voor hun partner of naaste op zich nemen. Het aantal mantelzorgers neemt de komende jaren met 7% toe, terwijl het aantal ouderen dat afhankelijk is van mantelzorg zal stijgen met 70%."

Oproep aan gemeenten samengevat

- Toegankelijke mantelzorgondersteuning – zorg er voor dat mantelzorgers tijdig en eenvoudig informatie kunnen krijgen; organiseer bijeenkomsten zodat zij lief en leed met elkaar kunnen delen
- Keukentafelgesprekken – breng bij een WOM)-aanvraag ook goed in beeld wat de mantelzorger nodig heeft
- Respijtzorg – even een adempauze zorgt ervoor dat mantelzorgers het volhouden
- Dagactiviteiten – waarmee ook mantelzorgers even een rustmoment hebben
- Acute zorg – zorg voor een oplossing bij acute uitval van een mantelzorger
- Waardering – zorg vanuit de gemeente voor waardering
- Bezwaar – betrek bij een WMO-aanvraag ook de mantelzorger; biedt hen ook de mogelijkheid vanuit hun perspectief bezwaar te kunnen maken
- Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid – de gemeente kan een voorbeeldfunctie vervullen
- Overige faciliteiten - bijv. ook een parkeeronthefing voor mantelzorgers, mantelzorgwoningen

Meer info over PHV op <https://sphv.nl>

Platform Power en Ouderendelegatie doen oproep voor een beter perspectief voor ouderen i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen

In Platform Pouwer bundelen actieve ouderen hun krachten. Allerlei activiteiten die ouderen betreffen komen hier samen. De ouderen, met allen een eigen achtergrond en achterban, participeren in de Ouderendelegaties Groningen/Friesland, Drenthe/Overijssel, de landelijke Raad van Ouderen, de Digitale Ouderenraadpleging en de Regiotafels. Hun stem wordt hierdoor meer en meer gehoord. In alle initiatieven doen ze dit samen met onderwijs, professionals en beleidsmakers. Ouderen hebben duidelijke eigen wensen en willen deze inbrengen in beleid dat hen zelf betreft. Dat betekent dat zij vinden dat er geen plannen over hen gemaakt kunnen worden die zonder hun inbreng zijn gemaakt.

Ouderen willen zelf hun leven zinvol invullen, zoals bijvoorbeeld als vrijwilliger op allerlei terreinen. Ook als mantelzorger zijn ouderen onmisbaar binnen de lokale samenleving.

Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen moeten gemeenten belangrijke keuzes moeten maken. Vanuit Platform Pouwer en de Ouderendelegatie Groningen / Friesland willen de ouderen aan dit keuzeprocess in hun gemeenten een bijdrage leveren. Daarom een oproep aan gemeenten en politieke partijen met een overzicht van punten die zij belangrijk vinden vanuit hun perspectief. Dit doen zij omdat zij van mening zijn dat ouderen een groeiende groep zijn die niet alleen zorgen voor lasten, maar zeker ook lusten binnen de gemeente als het aanwezige potentieel van de oudere inwoners ten volle benut wordt.

Lees meer in de [Brief Platform Pouwer – gemeenteraadsverkiezingen – Groningse en Friese gemeenten – 29 JUNI 2021](#) . Meer informatie over Platform Power op <https://www.platformpouwer.nl>

Stichting Alzheimer Indonesia Nederland—nieuwe flyer

De Stichting Alzheimer Indonesia Nederland is een non-profit organisatie die zich inzet voor bewustwording van dementie in Indonesië en Nederland (met name, maar niet uitsluitend) onder de bevolking met een Indonesische achtergrond) en fondsen werft voor deze activiteiten en voor het tot stand brengen van de juiste voorzieningen voor mensen met dementie en hun families in Indonesië. Zij komen op voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, willen hun kennis vergroten en hen diensten en faciliteiten bieden die nodig zijn om hun kwaliteit van leven te verbeteren. Lees meer in hun 3-talige informatie folder [ALZI NED Profile 2020 LR](#) . Meer informatie op <https://alzined.org> .

De toekomst van dementievriendelijke gemeenschappen – geleerde lessen en kritische succesfactoren

Een Dementievriendelijke Gemeenschap (DVG) brengt de samenleving in beweging voor het verbeteren van de kwaliteit van leven voor mensen met dementie én hun mantelzorgers.

De afgelopen tien jaar heeft Zet samen met de PGraad hiervoor een programmatische en gestructureerde aanpak ontwikkeld en ingezet. Deze aanpak helpt bij het lokaal vormen en verduurzamen van een dementievriendelijke gemeenschap.

In deze publicatie delen zij hun geleerde lessen en succesfactoren en geven zij concrete tips voor het werken aan een DVG. Hoe bereik je de juiste partners, werk je aan een duurzame beweging en maak je écht impact voor je doelgroep?

Lees meer in **De toekomst van dementievriendelijke gemeenschappen – geleerde lessen en kritische succesfactoren**

Lees meer over dementievriendelijke samenleving en "agefriendly" wijken op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementievriendelijke-groninger-gemeenten/dementievriendelijke-samenleving>

Oproep LVGO aan de politieke partijen bij de gemeenteraadsverkiezingen – Aan de slag met woongemeenschappen!

Den Haag begint wakker te worden als het gaat om gemeenschappelijk wonen van 50-plussers. Nu de gemeenten nog. Met het oog op de aankomende gemeenteraadsverkiezingen, maart 2022, start de LVGO daarom een actie om politieke partijen woongemeenschappen voor 50-plussers in hun partijprogramma op te nemen.

Waarom deze campagne?

LVGO: "Dat de woningnood een belangrijk thema zal zijn binnen de aankomende gemeenteraadsverkiezingen is een inkoppertje. Wij willen dat gemeenten zich daarbij meer bewust worden dat die woningnood ook onder senioren speelt. En dat tegelijkertijd senioren een deel van de oplossing kunnen zijn. Veel senioren zijn op zoek naar een alternatief voor hun vaak (binnenkort) te grote huis, dat veel onderhoud vraagt en niet leeftijdsbestendig is. Veel 50-plussers kijken uit naar een nieuwe woonomgeving waar zij zelfstandig, onder eigen regie, met (wederzijdse) aandacht voor hun omgeving nog heel lang een actief leven kunnen leiden. Het faciliteren van initiatieven voor woongemeenschappen is een manier om de doorstroming binnen de woningmarkt te stimuleren. Bovendien ontlasten woongemeenschappen het gemeentelijk zorgloket doordat zorg tot op zekere hoogte door bewoners onderling wordt overgenomen".

Bron en meer info op <https://www.lvgo.nl/> en lees de voorbeeldbrief waar u ook mee aan het werk kunt gaan door deze naar uw politieke partij te sturen [LVGO-Campagne-gemeenteraadsverkiezingen-schrijven-politieke-partijen-DEF-1 – 26 juni 2021](#)

Neemt het aantal mensen met dementie toe of af?

Er zijn in 2021 ongeveer 290.000 mensen met dementie. Dit aantal zal de komende jaren sterk toenemen. Daarover is helaas geen twijfel. Wel verschillen wetenschappers van mening over de omvang van de toename. Een belangrijke discussie, want een kleine over of onderschatting van het probleem betekent al snel een groot tekort of overschot aan hulp en zorg. Toch is voor de verdere toekomst veel onzeker.

Waar hangt het vanaf?

Hoeveel mensen dementie hebben hangt van drie dingen af: Het aantal mensen per jaar dat dementie krijgt (incidentie) Het aantal mensen met risico op dementie Hoe lang mensen leven, nadat ze dementie krijgen (ziekteduur) Samen bepalen deze cijfers het totaal aantal mensen met dementie, de zogenaamde 'prevalentie'. Hieronder gaan we op al deze zaken in. En vertellen we waarom ze onzeker zijn.

Aantal nieuwe mensen met dementie

Uit onderzoek blijkt dat deze kans op dementie toeneemt met de leeftijd. De kans om dementie te krijgen is voor iemand van tussen de 65 en 69 jaar heel klein. Dat overkomt ieder jaar maar 2 van de 1000 mensen (0,2%). Bij mensen van 90 jaar en ouder is die kans veel groter. In deze groep krijgen ongeveer 50 mensen per jaar dementie (5%).

Conclusie

Voor de nabije toekomst lijkt het erop dat de huidige voorspellingen kloppen. Voor de toekomst op langere termijn is dit onduidelijk. Het huidige aantal mensen met dementie (prevalentie) is 290.000. Dit aantal is wetenschappelijk onderbouwd vanuit diverse bevolkingsonderzoeken en metingen van zorggebruik. Het aantal mensen met dementie zal nog sterk stijgen ondanks een mogelijk iets afnemende incidentie.

Het aantal mensen met dementie in de toekomst is lastiger te voorspellen en deels afhankelijk van de mogelijke introductie van medische behandeling en veranderingen in leefstijl van toekomstige generaties. Als er niks verandert, zal het aantal mensen met dementie in de komende decennia verdubbelen.

Enige achtergrond informatie en onderzoek over het aantal mensen met dementie

Het aantal mensen met dementie in de Provincie Groningen is een 10.000 mensen.

Enkele quotes uit onderzoeken:

1. Het risico op dementie is te verkleinen door betere gezondheidszorg en leefstijlfactoren, blijkt uit een groot internationaal onderzoek onder leiding van het Erasmus MC in Rotterdam. De 70-jarige van nu heeft 13 procent minder kans om binnen vijf jaar dementie te krijgen dan de man of vrouw die 70 werd in 2010.
2. Het aantal Europeanen met dementie zal de komende dertig jaar waarschijnlijk minder toenemen dan gevreesd werd. Dat staat in een analyse van eerdere dementie-studies en demografische gegevens door de non-gouvernementele organisatie Alzheimer Europa.
3. De Groninger onderzoekers: Vier op de 10 Nederlanders boven de 90 jaar hebben dementie en 1 op de 4 van de 80-plussers.

De aantallen zijn per gemeente beschikbaar; zie [Aantal mensen met dementie in de provincie Groningen](https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/aantal-mensen/)

Meer informatie op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/aantal-mensen/>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Opening Breinbieb Haren en Informatiemarkt BreinBieb Haren op 30 augustus en programma september

Hulp bij geheugenproblemen

Heb je last van geheugenproblemen? Of maak je je zorgen over iemand die vergeetachtig wordt? Ben je mantelzorger?

Dan is deze markt iets voor jou!

Maandag 30 augustus wordt BreinBieb geopend, een collectie boeken en spellen voor mensen met geheugenproblemen, lichte dementie en mantelzorgers.

Programma opening

10.00 – 10.15 uur – Inloop met koffie, thee & lekkers

10.15 – 10.30 uur – Welkom door Marieke Hopma, Forum Groningen & officiële opening door Stichting Fondsenbeheer Welzijn, Theo Sieling.

10.30 – 11.00 uur – Lezing over het haperende brein door Wycher van den Bremen

11.00 – 11.15 uur – Napraten met koffie, thee & lekkers

Kom je langs? Je bent van harte welkom bij de Forumbibliotheek aan de Brinkhorst 3, 9751 AS te Haren. Stuur een mailtje naar Marieke Hopma (m.hopma@forum.nl) met de mededeling "ik kom graag even langs opening Breinbied Haren.

Aansluitend aan de opening vindt er van 11.30 -16.30 uur een informatiemarkt plaats

Je kunt dan je vragen stellen aan organisaties zoals Alzheimer Nederland, de Slimotheek, Wij Haren, Humanitas/Torion, Icare, ZINN en oprichter van de Dementheek Leek, Sjaak Verster. Zij geven je informatie over geheugenproblemen, dementie en mantelzorg. Dat kan gaan over handige hulpmiddelen, een helpende hand bij thuisadministratie, verlichting van je mantelzorgtaken en andere zaken.

Natuurlijk is er gelegenheid kennis te maken met de spellen van BreinBieb. Sjaak Verster vertelt je graag meer!

Je kunt je ook meteen aanmelden voor een spelochtend op

7 september in Forumbibliotheek Haren of

16 september in Forum Bibliotheek de Wijert.

Meer info is te vinden op de website <https://forum.nl/nl/breinbieb>

Locatie Maandag 30 augustus

11.30-16.30 uur

Forum Bibliotheek Haren

Brinkhorst 3 – Haren

Ouderenzorg 8.0 bij Cicero Zorggroep: 30% cliënten na opname in verpleeghuis kan weer naar thuis

Dat Hub Reubzaet ondanks z'n ZZP5-indicatie weer gewoon thuis op de bank zit, is geen toeval. 'Dit is precies wat Cicero Zorggroep in Limburg bedoelt met Ouderenzorg 8.0', zegt bestuurder Kina Koster. 'Er is al genoeg aan ouderen zorg 2.0 en 3.0. We dachten, we pakken eens lekker door. Vandaar die 8.0.'

De aanpak in het kort: ouderen die in het verpleeghuis worden opgenomen en hun mantelzorgers doorlopen op maat een kort, intensief en multidisciplinair interventieprogramma. Resultaat: na gemiddeld 6 tot 18 weken kan zo'n 30 procent van de opgenomen cliënten weer naar huis toe.

Het programma is nog niet helemaal uit ontwikkeld. Bijzonder: de opleiding is geen klassieke opleiding, maar een leer-driehoek op basis van wederkerigheid en interactie. Koster: 'De zorgorganisatie leert van de ervaringen van de mantelzorgers en omgekeerd leert de mantelzorger van de deskundigheid van de organisatie. En natuurlijk geldt die wederkerigheid ook voor de cliënt zelf. En dat niet alleen als iemand in het verpleeghuis is opgenomen, maar nadrukkelijk ook voordat iemand wordt opgenomen, zodat – als het even kan – een opname kan worden voorkomen.'

Inmiddels is de aanpak waardoor ouderen na een paar weken in het verpleeghuis weer naar huis kunnen stap voor stap beleid aan het worden. 'Het is onze nieuwe strategie tot het jaar 2026.'

'We maken de dementie niet beter, maar kunnen wel veel verbeteren aan de omstandigheden van de cliënt en de mantelzorger. Alleen al zes weken gezonde voeding, voldoende vochtopname, de juiste medicatie, dagbesteding en een veilige omgeving maakt al een heel verschil. Ook de mantelzorger krijgt in deze weken extra aandacht.

De ondersteuning stopt niet als de cliënt na een paar weken weer naar huis gaat. 'We kunnen bijvoorbeeld voor dagbesteding zorgen. De cliënt heeft daardoor een betere dagstructuur en de mantelzorger heeft wat meer de handen vrij.'

'Maar kern van de zaak is dat de specialisten uit het verpleeghuis ook voorafgaand aan de opname en na het ontslag uit het verpleeghuis kunnen worden ingezet. Fysiotherapeuten, gedragsconsulenten, artsen en verzorgenden: zo ontzettend veel expertise. Waarom zouden we die kennis alleen inzetten als ouderen bij ons intern wonen?'

Blijft overeind dat gemiddeld 70 procent van de opgenomen ouderen in het verpleeghuis van Cicero Zorggroep blijft. Maar ook hier zit een nieuw element in.

Kina Koster: 'We maken binnen het verpleeghuis aanvullend gebruik van mantelzorgers. Dat doen we tegen betaling.'

Bron en meer info op <https://www.waardigheidentrots.nl/praktijk/cicero-ouderenzorg>

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) nodigt u uit om reacties te geven op het eerste beleidsadvies "Ruimte maken voor ontmoeting".

Al een paar jaar werken de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Rijksbouwmeester namens het College van Rijksadviseurs samen in het kader van de [WHO CARES prijsvraag en community of practice](#).

Daarin zochten zij naar vernieuwende vormen van wonen en zorg voor ouderen. Een belangrijke les die zij daarbij leerden: een focus op meer geschikte woningen en betere zorg is belangrijk, maar nog niet genoeg.

Juist ook de omgeving waarin die woningen staan, is van belang. Dat geldt bij ouderdom, maar ook bijvoorbeeld bij tegenslag in het leven of thuis wonen met een fysieke of mentale beperking. En eigenlijk geldt dat voor de gezondheid van ons

allemaal.

In een nieuw gezamenlijk adviestraject stappen wij dit jaar daarom als het ware de drempel van de woning over, en verbreden we onze blik naar de buurt. Ze zoeken naar de potentiële waarde van een sociale leefomgeving. Vaak gaat het bij een gezonde leefomgeving vooral over de fysieke kwaliteit ervan, zoals schone lucht of beperkt geluid. Maar onze leefomgeving kan ook ruimte maken voor ontmoeting.

De voorlopige uitkomst van een onderzoek vindt u op een digitale plek: uiteenlopende bijdragen in de vorm van blogs, fotoreportages, interviews, video's of beeldende essays om inspiratie of nieuwe inzichten op te doen. Begin van het najaar maken zij de balans op: welke rode draden zien zij terug en welke lessen nemen zij mee? Met als doel een advies aan nationale en lokale beleidsmakers aan het einde van dit jaar.

U kunt nu al een reactie geven !

Geeft u op basis van deze bundel nu al graag iets mee? Of kent u andere mooie voorbeelden of inspirerende ideeën? Dan horen zij graag van u! In het najaar organiseren zij daarvoor ook (online) ruimte voor gesprek. U kunt zich daarvoor al aanmelden via evenementen@raadrvs.nl. Via die weg horen zij ook graag uw suggesties.

Tijdbesparende technologieën in de ouderenzorg

In de langdurige zorg zijn grote personeelstekorten en de verwachting is dat de inzet van technologie de tijdsdruk voor medewerkers kan verminderen en daarmee positief kan bijdragen aan hun werkplezier.

De aanleiding voor het onderzoek was om de inzet van (slimme) technologie in de ouderenzorg verder te bevorderen.

De focus van het onderzoek ligt – in opdracht van VWS – op het in kaart brengen van technologieën die zich hebben bewezen of een potentie bieden op het gebied van tijdbesparing.

Een documentstudie en diverse interviews in de praktijk hebben geleid tot waardevolle bevindingen en inzichten voor zorgaanbieders in de ouderenzorg.

Het resultaat zou je kunnen zien als één van de vele puzzelstukjes die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van de ouderenzorg door ondersteuning van technologie.

Naast inzichten over de effecten en aandachtspunten bij het werken met tijdbesparende technologie, kwamen er ook inzichten naar voren die te maken hebben met de context waarin de technologie geïmplementeerd wordt: de kennisbehoefte in het veld, de rol van stakeholders en de kijk op tijdbesparing door technologie.

Lees meer in het rapport [Tijdsbesparende zorg-technologie in de ouderenzorg – april 2021](#)

Bron en meer info op <https://www.vilans.nl>

"Het échte
diagnostische proces
is niet het zoeken naar
het best passende label:

maar uitvinden wat de zorgbehoeften zijn,
in de context van iemands verhaal."

@overmentalegezondheid

Diagnose en dementie—zoek de mens achter de diagnose

Wat is dementie (in een filmpje)

Een helder uitlegfilmpje wat er nou precies in de hersenen gebeurt, als iemand dementie heeft. En wat er dan steeds minder lukt. Uit het boek 'De dag door met dementie' van dr. Anneke van der Plaats. Zij was sociaal geriater en is als verpleeghuisarts, wetenschapper, docent en adviseur altijd een voorloper geweest. Op YTube - <https://youtu.be/I9ITSqarfVo>

Meer info op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/wat-is-dementie/> met ook de diverse vormen van dementie, links naar andere websites en boeken e.d.

Cursus 'Word Psychisch Fitter' voor mantelzorgers, verbeter je mentale conditie

Mantelzorg aan een naaste kan zwaar belastend zijn. Het is van belang om je mentale conditie op peil te houden. Daar is deze gratis cursus voor bedoeld.

- Maak je je wel eens zorgen?
- Heb je last van stress?
- Voel je je wel eens somber?
- Wil je je weer fitter voelen?

Dan is dit iets voor jou!

In de cursus gaan we aan de hand van een *Kieswijzer* oefenen met vaardigheden rond onze mentale conditie. Het doel is dat je beter om kunt gaan met stress, het weer leuk vindt om dingen te ondernemen en je weer lekkerder in je vel komt te zitten. Monique Wijffels, preventiemedewerker van Lentis CIP geeft deze cursus.

De cursus bestaat uit zes bijeenkomsten op dinsdagmiddag van 13.00 uur – 15.00 uur in 'De Blauwe Schuit' aan de Warfstraat 1, 9951 BS in Winsum.

De cursusdata zijn: 7, 14, 21 en 28 september en 5 en 12 oktober 2021. Deelname en cursusboek zijn gratis.

Meer informatie en opgave bij Jan Bernard Oostwoud via email: jb.oostwoud@mensenwerkhogeland.nl of telefoon (0595) 745 090

Graag naam, geboortedatum, plaats, tel nummer en mailadres doorgeven

Bij voldoende aanmeldingen kan de cursus op do 24 augustus 2021 starten.

Wereld Alzheimer Dag op 21 september 2021

Op 21 september wordt in de hele wereld aandacht gevraagd voor dementie en de impact van deze ziekte voor de persoon zelf en zijn omgeving.

Lokaal netwerk Yn'e Buorren ouderen regie geeft over eigen zorgproces

Om lokale samenwerking rondom kwetsbare ouderen tussen zorgprofessionals te versterken, stimuleert het VWS-programma Langer Thuis 'leernetwerken'.

Het netwerk Yn'e Buorren 2.0 in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel is er daar één van. Het netwerk, waarin ouderen, huisartspraktijken, sociaal werkers, welzijnswerkers, beleidsadviseurs en een fysiotherapeut aan deelnemen, heeft als doel om een ouderen te ondersteunen zodat zij in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Door de samenwerking ontstaat een volledig zorgaanbod, zodat kwetsbare mensen zo lang mogelijk veilig en met plezier in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen.

De deelnemers uit het netwerk, die komen uit beide gemeenten, werkten samen op twee doelen: wonen met dementie en het behouden van regie voor ouderen in eigen omgeving. Landelijk blijkt dat veel ouderen graag zelf invulling willen geven aan hun eigen zorgproces. De ouderen in beide gemeenten hadden hetzelfde verzoek. Door de diverse expertisen van deelnemers, lukte het om samen knelpunten op te lossen.

Zo is de afstemming tussen huisartsen, wijkverpleging en het eerstelijnsverblijf verbeterd. Ook is er gekeken naar het inzetten van technologie in de zorg.

Alhoewel het project is afgerond, hebben de betrokken besloten om de samenwerking voor te zetten.

De werkgroep 'Soarch yn it doarp' zal zich bezighouden met sociale verbinding in het dorp. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan een ontmoetingsplek met activiteiten voor jong en oud.

Meer informatie over nog betere samenwerking

Lokale zorgverleners en beleidsmedewerkers die ook graag beter samen willen werken, kunnen gebruikmaken van de handreiking '[Kwetsbare ouderen thuis, handreiking voor integrale zorg en ondersteuning in de wijk](#)'. Het document bevat onder andere een 6-stappenplan en overzicht van rollen en taken die handvatten bieden bij het organiseren van ondersteuning en zorg aan zeer kwetsbare thuiswonende ouderen.

Bron ZonMw op <https://www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuws/detail/item/hoe-lokaal-netwerk-yn-e-buorren-ouderen-regie-geeft-over-eigen-zorgproces>

Nieuwe aanpak in thuiszorg – Mensen met dementie kunnen langer thuiswonen

Mensen met beginnende dementie kunnen wel twee tot drie jaar langer thuis blijven wonen, als zij een heel breed pakket van thuiszorg krijgen. Een aanpak die daarvoor in Noord-Holland bedacht is, wordt nu ook Opsterland, Achtkarspelen, Tytsjerksteradiel en Leeuwarden aangeboden.

Mensen met beginnende dementie kunnen nu al thuiszorg krijgen, maar vaak komen er dan heel veel zorgverleners voor allemaal verschillende kleine taken.

Na een kwartier of een halfuur moeten ze weer

weg. Dat heeft te maken met de wijze waarop die zorg betaald wordt.

Zorgkantoor Friesland – dat besluit over het geld – geeft nu toestemming om het anders te doen. De thuiszorgmedewerkers verzorgen de mensen niet meer alleen, ze helpen ook met het eten, het drinken, de huishouding.

Lees meer in [Nieuwe aanpak in thuiszorg – Mensen met dementie kunnen langer thuis wonen](#)

Helpt u een advies uit te brengen— VRAGENLIJST VOOR OUDEREN OVER THUIS IN DE WIJK

De Raad van Ouderen geeft regelmatig gevraagd en ongevraagd advies aan het ministerie van VWS, aan de verantwoordelijke minister en de Tweede Kamer.

In het najaar wil de raad een advies uitbrengen over het onderwerp "THUIS IN DE WIJK". Nu er vrijwel geen verzorgingshuizen meer zijn, leven ouderen veel langer in hun eigen huis.

Vragenlijsten

Wat zorgt ervoor dat u zich thuis voelt in uw wijk, buurt of dorp, wat ontbreekt er en wat kunnen ouderen zelf doen om dit voor zichzelf en elkaar te verbeteren?

De professionele hulp wordt immers steeds schaarser met het groeien van het aantal ouderen komende jaren.

De leden van de raad waarderen het bijzonder als u deze vragenlijst uitgebreid invult, of in een groep bespreekt en de uitkomst voor 15 september naar hen terugstuurt.

De vragenlijst vindt u op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/vragenlijst-voor-ouderen-over-thuis-in-de-wijk>

Kleinschalig wonen uitgelicht

Zorgboerderij Oldenbosch in Holwierde

Zorgboerderij Oldenbosch is een woongroep met dagbesteding en woonruimte in Holwierde (Provincie Groningen) en is opgericht door een aanhoudende vraag vanuit de omgeving.

Er zijn twee locaties in Holwierde. Op de locatie aan de Dijkweg is er dagopvang voor ouderen en volwassenen en aan de Hoofdweg een locatie voor kleinschalig wonen voor mensen met dementie.

Woonzorggroep voor 9 mensen met dementie—De woonzorggroep in Holwierde is een woonplek voor negen mensen dementie met een ZZP-5 indicatie (beschermd wonen met intensieve dementiezorg). Medewerkers runnen hier samen met de bewoners een huishouden.

Overdag is bij de Dijkweg dagopvang waar bewoners van de woonzorggroep terecht kunnen, bij de dagopvang zijn ook deelnemers aanwezig met een indicatie vanuit de WMO/WLZ en die ook op de wachtlijst kunnen staan voor wonen.

Wonen, zorg en dagopvang—Tijdens de dagopvang wordt er volop aandacht besteed aan bewegen, dit door bijvoorbeeld een wandeling te maken. De bewoners worden gestimuleerd om mee te helpen in alledaagse taken. Denk hierbij aan eten klaar maken, afwassen, schoonmaken.

Bij de inrichting is er veel aandacht besteed aan het creëren van een huiselijke en veilige sfeer. De bewoners mogen een aantal van hun eigen spullen meenemen om hun kamer naar eigen smaak in te richten. Alle bewoners die bij ons wonen, worden verzorgd op basis van de zorg- en persoonlijke behoefte. De was wordt gedaan door de medewerkers, maar familie is vrij dit zelf te doen. De kamers worden schoongehouden door de bewoner samen met een medewerker.

"Graag wilde ik dat mijn vader thuis kon blijven wonen maar de zorg werd voor ons te veel. Hij heeft nu een eigen kamer met zijn dierbare spullen. Ik wordt weer dochter in plaats van mantelzorger"

Binnen Oldenbosch wonen mensen op basis van scheiden wonen en zorg. Dit betekent dat de mensen hun kamer zelf huren. Er is 24-uur per dag een medewerker aanwezig om zorg te verlenen. Bewoners zijn vrij om zelf te bepalen of er familie op bezoek komt. Dit natuurlijk wel altijd in overleg met een medewerker.

Kosten—Hier staat informatie over op de website. Ook betaalbaar voor mensen met een laag inkomen.

Visie en meer informatie—Als het thuis niet meer gaat, dan wil het team de mensen die intensieve zorg nodig hebben, zolang als het kan zoveel mogelijk vrijheid en welzijn laten ervaren en hun eigen regie over hun leven laten houden. Dit alles in een landelijke, huiselijke en kleinschalige setting.

Meer informatie op www.zorgboerderij-oldenbosch.nl/Volwassenen/ouderen/Woonzorggroep-in-Holwierde .

U kunt ook contact opnemen voor een gesprek.

Preventie en onderzoek

Dementie is nog niet te genezen. Daarom wordt nog veel onderzoek verricht. Onderzoekers proberen antwoord te krijgen op de vraag welke factoren een rol spelen bij het ontstaan van dementie en hoe na de diagnose het verloop van de ziekte beïnvloed kan worden. Naast onderzoeken over dementie ook andere onderzoeken over bijv. preventie en leefstijl. In Nederland zijn een aantal Alzheimer

Centra waar onderzoek verricht wordt. Het Alzheimer Research Centrum Groningen is een kennis- en onderzoekscentrum op het gebied van Alzheimer en dementie. Ook is er veel onderzoek op universiteiten.

Meer info op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/preventie-en-onderzoek> met voorbeelden en links naar andere organisaties.

Voor u uitgelicht een 4-tal onderzoeken RUG (Rijksuniversiteit Groningen):

1. Ouderen zijn trager in begrijpen uitdrukkingen

Iedereen wil oud worden, maar niemand wil oud zijn. Ouderdom zorgt voor fysieke ongemakken en heeft gevolgen voor de mentale vermogens van mensen, oftewel hun cognitieve vaardigheden. Wat betekent dat voor het vermogen om via taal te communiceren?

Vanaf de leeftijd van 40 jaar hebben mensen al meer moeite met het onderdrukken van de letterlijke betekenissen van figuurlijke taal. Dat blijkt uit onderzoek van Amélie la Roi.

Zij onderzocht hoe ouderen figuurlijke uitdrukkingen, zoals de uitdrukking tegen de lamp lopen, verwerken en begrijpen. Taalverwerking verandert langzaam bij het ouder worden, stelt La Roi, maar blijft toch bijzonder efficiënt tot op hoge leeftijd.

Lees meer op <https://www.rug.nl/news/2021/04/ouderen-zijn-trager-in-begrijpen-uitdrukkingen>

2. Gun mensen met dementie meer vrijheid hun sociale leven vorm te geven

Thuiswonende ouderen met geheugenproblemen zijn buitengewoon vindingrijk om zelf controle te houden over hun activiteiten buitenshuis. Demografen Jodi Sturge en Mirjam Klaassens zijn onder de indruk. 'Of deze mensen meer kunnen dan we denken? Nee, meer dan we hen tóestaan.

"Het stigma van dementie is hun grootste probleem".

Meer info op <https://www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/archief2021/nieuwsberichten/gun-dementerenden-meer-vrijheid-hun-sociale-leven-vorm-te-geven>

3. Website voor eenzame mensen

In mei 2021 is de website <https://loneliness-across-cultures.com/> gelanceerd. Deze website wil ertoe bijdragen dat mensen hun eigen eenzaamheid of die van anderen beter te begrijpen.

Het helpt ze in te zien dat het niet ongewoon is je soms eenzaam te voelen en dat je daarin niet alleen staat. Er staan videoclips op, waarin 42 mensen uit vijf verschillende landen aan het woord komen.

Er zijn drie categorieën: definities van eenzaamheid, mogelijke oorzaken en oplossingen. Bezoekers aan de website kunnen desgewenst ook meedoen aan een wetenschappelijk onderzoek.

Meer info op <https://www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/archief2021/nieuwsberichten/new-website-for-lonely-people>

4. Meer aan de hand bij ouderen met vergeetachtigheid

Ouderen met een milde geheugenstoornis hebben niet alleen geheugenproblemen, maar ook meer moeite met plannen en vooruitzien. Dat blijkt uit onderzoek van het UMCG.

“Om ernstige geheugenproblemen voor te zijn en methoden te ontwikkelen die zouden kunnen helpen om dementie te voorkomen is het belangrijk ouderen met beginnende geheugenproblemen te onderzoeken”. In een nieuw onderzoek bekijkt hij of hersenstimulatie het effect kan versterken van cognitieve training om verdere achteruitgang van het geheugen tegen te gaan.

Meer info op <https://www.rug.nl/news/2021/05/meer-aan-de-hand-bij-ouderen-met-vergeetachtigheid>

Webinar Ouderenparticipatie en gemeenteraadsverkiezingen – 17 september 2021 van 10:00 - 11:30 - Digitaal

Op 16 maart 2022 mag iedereen naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen, die dan in het hele land worden gehouden.

Ondersteuning van ouderenzorg vanuit de WMO staat vanzelfsprekend op de agenda.

Maar wat vinden ouderen zelf belangrijk bij het ouderenbeleid en hoe kunnen de gemeenten dit beleid vormgeven? Want er speelt natuurlijk veel meer dan de WMO, denk aan wonen, financiën, mobiliteit, en inrichting van de omgevingswet.

Daarover gaan we tijdens dit webinar in gesprek met (actieve) ouderen, professionals en lokale bestuurders uit de vier noordelijke provincies.

Ook besteden we aandacht aan de aanbevelingsbrief die namens de beide Ouderendelegaties naar alle gemeenteraadsleden en leden van adviesraden sociaal domein van gemeenten in Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland is uitgegaan.

Tijdens dit webinar is er veel ruimte voor interactie en het stellen van vragen waarmee u laat horen dat uw stem er echt toe doet.

Meer info en aanmelding op <https://www.platformpouwer.nl/agenda>

Langer veilig thuis wonen met Leefsamen Westerwolde

Ongeveer 2.500 inwoners van Westerwolde kregen een uitnodiging om Leefsamen een half jaar gratis te proberen. Leefsamen zorgt op een slimme manier voor zorg én veiligheid in eigen huis. Steeds meer ouderen blijven langer in hun eigen huis wonen. Dit kan zorgen voor uitdagingen. Vooral op het gebied van veiligheid en ondersteuning. Voor deze mensen kan Leefsamen een oplossing zijn.

Hoe werkt Leefsamen Westerwolde?

Leefsamen waarschuwt automatisch familie of burens als er iets aan de hand is. Bijvoorbeeld als er een deur of raam opengaat op een gek tijdstip. Of bij brand of een panieksituatie. Leefsamen werkt met draadloze sensoren die in een woning worden geplaatst. Er zijn verschillende sensoren en inwoners bepalen zelf welke geplaatst worden. Ze worden volgens hun leefpatroon ingesteld, en slaan alarm als iemand daarvan afwijkt.

Kijk voor meer informatie op www.leefsamen.nl/westerwolde. Leefsamen wordt aangeboden in samenwerking met Veiligheidsregio Groningen, gemeente Westerwolde, Groninger Dorpen, Avebe en Akkedeer. De sensoren worden kosteloos geïnstalleerd met een half jaar gratis het basis abonnement. Na de proef bepaalt u zelf of u de dienst wilt voorzetten.

Twitterberichtje

Dementie inspiratie

DEMENTIE INSPIRATIE

Milou en mami (Frans voor oma) waren dikke mik. Voor Milou bestond dementie niet: het was gewoon mami.

Waarom vergeten we de mens achter dementie?

Waarom staat na diagnose de ziekte op 1 en de persoon zelf op 2?

Hoe goed bedoeld het ook is: laten we niet de regie van iemands leven overnemen, maar vraag regelmatig 'wat vind jij?'. En soms krijg je geen antwoord, maar zegt een blik al genoeg.

Bron LinkedIn Natasja Verhoogt - Breincoach en projectleider dementie

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

**KPN Mooiste Contact Fonds Kerstlunch op 2 december 2021 -
Een geheel verzorgde kerstlunch georganiseerd door KPN
Mooiste Contact Fonds**

Het KPN Mooiste Contact Fonds ondersteunt maatschappelijke initiatieven die gericht zijn op het stimuleren van sociaal contact. Naast inzet van ICT en financiële steun zetten jaarlijks meer dan 2.000 KPN-vrijwilligers zich in voor de projecten van het KPN Mooiste Contact Fonds. Zie ook <https://www.kpnmcf.com/nl>

Tijdens het jaarlijkse Kerstfeest van het fonds zetten honderden KPN-medewerkers zich vrijwillig in, dit keer om mantelzorgers van mensen met dementie een onvergetelijke kerstlunch te bezorgen, waarbij sociaal contact centraal staat.

Tijdens de lunch kunnen de gasten genieten van een programma vol entertainment, 'echte' Kerstmannen en -vrouwen en een groot team van KPN-vrijwilligers dat ervoor zorgt dat het de gasten aan niets ontbreekt. Kortom, een middag om nog lang van na te genieten!

Er zijn geen kosten aan verbonden voor de gasten. De kerstlunch wordt georganiseerd en betaald door het KPN Mooiste Contact Fonds.

Locatie: Voetbalstadion de Euroborg – Groningen

Datum: 2 december 2021

Programma

Ontvangst: 11.30 – 12.00 uur—Kerstlunch: 12.00 – 15.00 uur - Vertrek: 15.00 uur

Voor wie: Bent u mantelzorger van iemand met dementie die nog thuis woont dan bent u van harte uitgenodigd. Het aantal plaatsen is beperkt dus wees er snel bij.

Aanmelden kan tot half september via het inschrijfformulier, op te vragen bij afdeling Groningen van Alzheimer Nederland op <https://www.alzheimer-nederland.nl/regios/groningen> via f.vanderlaan@alzheimervrijwilligers.nl

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

... film en theater

Supernova,

een verhaal over een stel waarvan een van de twee op jonge leeftijd dementie krijgt. Het gaat over afscheid van het verleden en het pad naar een onzekere toekomst.

Supernova is het verhaal van Sam en Tusker. Het koppel is al 20 jaar bij elkaar. Samen trekken ze in een camper door Engeland. Op bezoek bij familie, vrienden en plaatsen uit hun verleden. Maar het is geen gewone vakantie. Want Tusker heeft al een paar jaar dementie en de gevolgen van de ziekte worden steeds duidelijker. De twee mannen nemen met de reis afscheid van hun gedeelde verleden en volgen het pad naar hun onzekere toekomst.

Doet u mee ?!! Week tegen Eenzaamheid 30 september – 7 oktober 2021

De Week tegen Eenzaamheid (30 september – 7 oktober) is dé perfecte gelegenheid om uw activiteiten in de spotlights te zetten of aandacht te geven aan uw deelname aan het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Lees op de website hoe u deel kunt nemen aan de Week tegen Eenzaamheid 2021 op <https://www.eentegeneenzaamheid.nl/initiatieven>

Je kunt pas de juiste vraag stellen, als je niet bang bent voor het antwoord.

OM
DENKEN

Technologie Tip

Senioren smartphone kopen? Voorkom een miskoop!

Dankzij een senioren smartphone kunt u gemakkelijk in contact blijven met anderen. Whatsappen, videobellen of navigeren, alles kan met uw telefoon. Een senioren smartphone is makkelijk in gebruik. Maar waar moet u op letten als u er een gaat aanschaffen? En wat is de beste senioren smartphone?

Wat is een senioren smartphone?

Een senioren smartphone is een mobiele telefoon met internet en een touchscreen. Deze smartphone is handig in gebruik. Dit betekent dat u een groot, overzichtelijk beeldscherm heeft en vaak de tekstgrootte aan kunt passen. Internet maakt het mogelijk om apps te downloaden. Daarmee kunt u bijvoorbeeld Whatsappen maar ook spelletjes spelen of de krant lezen.

Senioren smartphone of seniorentelefoon?

Een senioren smartphone is dus iets anders dan een seniorentelefoon. Het zijn beide telefoons die eenvoudig in gebruik zijn, maar een smartphone beschikt over mobiel internet en heeft een touchscreen. Dit betekent dat u met een senioren smartphone allerlei apps kunt gebruiken zoals Facebook en WhatsApp. Een touchscreen is een groot scherm dat u bedient door te tikken met uw vingers. Met een seniorentelefoon kunt u alleen bellen en Sms'en. Deze heeft een klein scherm maar wel een toetsenbord met grote knoppen.

Bron en meer info met adviezen op <https://langerthuisinhuis.nl/senioren-smartphone-koopgids>

13 oktober 2021 – Ede – Congres - De wonderre wereld van dementie

Tijdens dit zesde congres over de wonderre wereld van dementie krijg je weer heel veel informatie, tips, handreikingen en adviezen en leer je hoe je een waardevolle bijdrage kunt leveren aan de kwaliteit van leven en het geluk van mensen met dementie. De werking van de hersenen bij mensen met dementie staat tijdens dit congres centraal. Tijdens het congres wordt tevens de Anneke van der Plaats-Award uitgereikt. **Meer info op** <https://www.congressenmetzorg.nl/congressen/dewonderewereldvandementie2021/>

Themamiddag Dementie – ZaVie – donderdag 16 september 2021

Tijdstip: 14.00 tot 16.00 uur

Locatie: Grote zaal - zaVie Schweitzerlaan 4 - 9728 NP Groningen

Meer info en aanmelden via themamiddagen@zavie.nl

De jaarlijkse Kennis van Zaken bijeenkomst in de vorm van een online inspiratiefestival. Speciaal georganiseerd voor professionals en beleidsmakers. Op 16 september 2021 is het zover. Meer informatie bij MantelzorgNL

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

*Er bij blijven horen en mee blijven doen
(uitgaan van wat wel kan !).*

De werkschuur bij een verpleeghuis

Zo bedacht Thirsa de werkschuur, waar verpleeghuisbewoners naartoe gaan om te timmeren, zagen, verven en klussen.

Ze kwam op dit idee door haar vader, die leed aan Lewy Body dementie en het gelukkigste was als hij zijn kantoorbaan kon 'beoefenen' aan een bureau in het verpleeghuis.

De werkschuur is vooral in trek bij de mannelijke bewoners, maar vrouwen werken

er ook:

"Eén dame vindt het fijn om er te vegen en de tafels af te nemen. We prijzen haar dan ook echt dat ze er is, want zonder haar zou het een zootje zijn. Dan straalt ze. Mensen willen van waarde zijn en de werkschuur geeft ze een stukje zingeving".

Bron en leer meer op <https://www.tvvtotaal.nl/bewoners-met-dementie-sleutelen-in-nieuwe-werkschuur-van-verpleeghuis/>

Woensdag 22 september 2021
ReeHorst | Ede

**De dag door
met dementie**

**CONGRES voor
verpleegkundigen
en verzorgenden**

www.congressenmetzorg.nl

**CONGRESSEN
METZORG**

ADVIES & ORGANISATIE

Eigen leefwijze

Hij dronk dagelijks veel borrels al vanaf zijn vroegste jeugd. Nu zegt de verpleeghuisdokter, dat zijn drankgedrag niet deugt. Ook rookte hij behoorlijk stevig, wel een pakje op een dag. En de zuster liet hem weten, dat het hier in huis niet mag.

Hij gedroeg zich altijd keurig, reed nooit met een borrel op. Want zelfs bij de leukste feestjes was zijn vrouw steevast de bob. Roken was thuis niet bezwaarlijk, al zag zijn huis blauw van rook. Maar zijn vrouw vond het niet erg, want ze rookte zelf ook.

Ja, het was wel een verslaving en nu op zijn oude dag, moet hij wonen in 't verpleeghuis waar zijn verslaving niet meer mag. Nu krijgt hij ontwenningsspillen, dagelijks één borrel maar.

't Is niet anders' zeggen mensen, zijn teleurstelling is groot. Veel werd van hem afgenomen, waar hij altijd van genoot. Alles draait nu om gezondheid, veiligheid staat bovenaan. De regie voor eigen leven, tot hoever kan dat nog gaan?

© Hans Cieremans

Omgaan met ander gedrag

Ik wil een ander

"Goedemorgen" roep ik vrolijk wanneer ik 's morgens om kwart voor 8 binnenkom.

"Ga weg!" roept mevrouw boos, "Ik wil jou niet". Even sta ik helemaal perplex "U wilt mij niet?" weet ik er heel verbaasd uit te brengen.

"Nee", herhaalt mevrouw venijnig "ik wil jou niet, haal maar een ander". "Dat is goed" zeg ik, en ik loop haar kamer weer uit.

In een flits schiet er door mijn hoofd, wat moet ik nu?.

Heel even wacht ik voor haar deur en dan draai ik me weer om, ik klop zachtjes op haar deur en zeg op een rustige toon; "Hallo mevrouw, u had liever een andere zuster?". "Ach", zegt mevrouw, "zij met haar goedemorgen, mijn morgen is helemaal niet zo goed, ik heb een verschrikkelijke nacht gehad".

"Zal ik u dan maar helpen?" vraag ik aan haar.

"Nou kind, dat zou fijn zijn" antwoordt ze mijn vraag.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Alliantie
Drentse zorg
met ouderen

VOORAANKONDIGING cursusaanbod voor senioren—'Van praten óver ouderen naar praten mét ouderen!'

U als senior heeft een andere kijk op wonen, welzijn en zorg dan beleidsmakers, onderzoekers en zorgprofessionals. U maakt de dienstverlening rondom ouderen van binnenuit mee. Zelf, of met uw naasten. En juist dát maakt uw inbreng van onschatbare en onmisbare

waarde. Op dit moment denken nog te weinig ouderen écht mee, en daar willen we verandering in brengen! Vanuit de Alliantie Drentse Zorg met Ouderen organiseert Denktank 60+ Noord daarom vanaf het najaar van 2021 een aantal bijeenkomsten over het thema Ouderenparticipatie rondom welzijn, wonen en zorg. De bijeenkomsten zijn in samenwerking met CMO STAMM en worden mogelijk gemaakt door de provincie Drenthe.

De ambitie? *Zoveel mogelijk ouderen in de gelegenheid te stellen om in de nabije toekomst ook daadwerkelijk betrokken te zijn bij ontwikkelingen in de dienstverlening aan Drentse Ouderen over welzijn, wonen en zorg! Van praten 'over' ouderen naar samen 'mét' ouderen! Senioren willen/ kunnen zich hierop goed voorbereiden.*

Dat doen zij als volgt:

1. Startbijeenkomst—*Introductie op ouderenparticipatie en ophalen wensen en behoeften vanuit ouderen zelf* – eind oktober 2021—Bijeenkomst: *'Hoe werkt de zorg'* – begin 2022—Bijeenkomst: *Effectief communiceren* - begin 2022 .O.a.: *Hoe kan de stem van de oudere zelf nu goed gehoord worden?*

2. Verdiepende digitale *themabijeenkomsten* - jaarrond in 2022. De inhoud wordt nog nader bepaald. Onder andere door de inbreng van uzelf. O.a.: *Voor vormgeven en laten slagen van ouderenparticipatie bestaat geen kant-en-klaar recept. Waar moet je rekening mee houden?*

Heeft u interesse?

Graag horen zij alvast van u of u interesse en/of vragen heeft in het bijwonen van de bijeenkomsten. U kunt dat doen via <https://cmostamm.nl/vragenlijst-alliantie-drentse-zorg-met-ouderen>

Hierna nemen we waar nodig contact met u op om nader kennis te maken en uw eventuele vragen te beantwoorden. U ontvangt in september de uitnodiging voor de startbijeenkomst waar u zich definitief kunt aanmelden.

Vragen?

Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met: Anjo Geluk-Bleumink, Denktank 60+ Noord, anjogeluk45@gmail.com of met Mirjam van Werven, CMO STAMM via m.vanwerven@cmostamm.nl

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Tip.....Het lezen waard

Boektitels (40) over dementie en mensen

Wat zijn de beste boeken over dementie en het leren omgaan met dementie, bijvoorbeeld in het dagelijks leven?

De schatting is dat halverwege de 21ste eeuw meer dan 250.000 Nederlanders aan dementie zullen lijden.

Dat is een schrikbarend hoog aantal: vrijwel iedereen zal iemand met dementie kennen. Hoe ermee om te gaan en ermee te leren leven? Boektitels uit de Top Tien van "Beste boekentips" met een aanvulling; eerst 20 maar na reacties vanuit de sociale media aangevuld tot 40.

Zie ook het complete overzicht in [Boektitels – 40 – over mensen en dementie](#)

1. De heldere eenvoud van dementie: Helpen zonder jezelf te verliezen – vanuit het oogpunt van de patiënt

Psycho-gerontoloog, klinisch en gezondheidszorgpsycholoog Huub Buijssen (geboren 1963) is een ware autoriteit op het gebied van Alzheimer en dementie. Uniek aan dit boek is dat Buijssen schrijft vanuit het perspectief en de belevingswereld van de getroffenene.

Zo schetst hij een wereld van de zieke persoon en diens directe omgeving. Op die manier geeft hij de betrokkenen, als vrienden en familieleden tips om beter met het gedrag van de getroffenenen om te gaan.

2. Dagelijks leven met dementie: een blik achter de voordeur – dementie in het dagelijkse leven

Dit boek van Ann-Mei The (geboren in Amerstad, 1965) uit 2017 gaat over dementie in het dagelijkse leven. De oplossingen voor dit complexe zorgvraagstuk zoekt zij in het vroegtijdig stellen van een diagnose.

Genezing is tot nu toe ijdele hoop. Ook het vraagstuk euthanasie wordt bespreken. Ann-Mei The is gespecialiseerd op het complexe vlakgebied.

Zij geeft les als hoogleraar Langdurige Zorg en Dementie aan de UvA: de Universiteit van Amsterdam.

3. De dag door met dementie – praktische tips en steun

Ook dit boek, van Anneke van der Plaats, is geschreven vanuit het oogpunt van de patiënt en maakt kenbaar wat deze op dagelijkse basis aan beperkingen tegenkomt.

Zelfstandig keuzes maken is ineens geen optie meer. Wat volgt is een uitleg en tips hoe hier het beste mee om te gaan.

4. Jij bent toch mijn dochter? – kruip in de huid van een jonge psychologe in de ouderenzorg

De gehele titel van dit werk is 'Jij bent toch mijn dochter? Een jonge psycholoog strijdt voor mensen met dementie'. Het is autobiografisch: gebaseerd op de ervaringen van psycholoog Sarah Blom (geboren in 1985) in verpleeghuizen door heel Nederland. Ze is theatermaakster en tevens actrice en heeft onder andere ook de voorstellingen 'Dag Mama gegeven, samen met haar moeder en twee broers.

5. Ontwarren – Heb ik dementie?

Ontwarren is een van de beste boeken over dementie. Een boek dat echt binnenkomt. Dit boek van Karin Willemsen grijpt je namelijk met een uniek perspectief: een waargebeurd verhaal met een prachtige schrijfstijl. Het laat je diep onder de indruk achter.

6. Dementie: van hersenlagen tot omgangsvragen – dementie vanuit vaktechnisch perspectief

Dit boek is geschreven door Ronald Geelen, met als Coauteur Hans van Dam. Ronald Geelen is een erkend psycholoog en schrijver van boeken en wetenschappelijke artikelen. Hans van Dam is docent gespecialiseerd in hersenletsel en bijkomstige ethische dilemma's. In dit boek is veel aandacht voor methodiek voor professionals, zoals het Crisis Ontwikkeling Model (het COM).

7. De wondere wereld van dementie vanuit nieuwe inzichten – het belang van omgeving

Bob Verbraeck werkte als trainer en was een professional in de ouderenpsychiatrie. Coauteur Anneke van de Plaats werkte jarenlang als verpleeghuisarts en specialiseerde zich in hersenaandoeningen bij mensen en bijkomstige problemen in gedrag. Dit boek is overwegend positief in toon: het blijkt dat de omgeving waarin een patiënt zich bevindt het gedrag kan verbeteren en dat dementeren tot meer in staat zijn dan voorheen gedacht.

8. De verborgen zin van dementie – leer te voelen en te accepteren

Dit boek is geschreven door Hans Stolp, afgestudeerd in de theologie en auteur van ruim 30 boeken. Hij schrijft vanuit een esoterisch en spiritueel oogpunt, dat hij voor een breed publiek toegankelijk maakt. Hij ziet dementie vooral als maatschappelijk probleem en een proces van verval dat dat vaak als 'zinloos' of 'nutteloos' wordt afgedaan. 'Nee,' zegt Stolp: dementerenden worden juist ook vrij in het hoofd en kunnen de dood tegemoet treden zonder al te zware geestelijke lasten met zich mee te lezen. In zekere zin worden zij dus 'bevrijd'.

9. Een nieuw geheugenpaleis – het belang van herinneringen

Kasper Bormans wil in dit relatief korte boekje uit 2017 mensen met dementie wil helpen gezichten van dierbaren en andere herinneringen beter te onthouden. Dit doet hij aan de hand van een eeuwenoude techniek (genaamd 'het geheugenpaleis') waarbij je in je gedachten langs een vertrouwde route van herkenningpunten loopt om ook je weg in het dagelijkse leven beter te kunnen vinden. Het belang van positieve ervaringen staat hierbij centraal.

De Activiteitengids

10. De activiteitengids voor mensen met dementie – praktische tips en informatie

Het boek van Monika Eberhart uit 2019 staat vol tips (meer dan 200) voor zinvolle en plezierige dagbesteding voor dementerenden.

Vanuit haar vakgebied komt zij veel met mensen met dementie in contact en voor hen heeft zij een grote passie ontwikkeld.

Ze beleeft er veel plezier aan een glimlach op hun gezicht te toveren en brengt haar passie op papier over.

11. Ma – een schitterend portret over een man en zijn moeder

Voetbalkenner Hugo Borst is een man die zegt wat hij denkt. Dit heeft hij gemeen met Louis van Gaal. Over hem schreef Borst in 2014 de psychologische biografie O, Louis.

Dat hij veel schrijftalent heeft liet hij al zien met zijn debuutwerk in 1996, De Coolsingel bleef leeg, over Feyenoord, waarvoor hij genomineerd werd voor een Gouden Uil.

Ma is autobiografisch en gaat over Hugo Borsts rol als mantelzorger, voor zijn aan Alzheimer lijdende moeder.

12. Hoe dan? Door gewoon te doen kunnen we de zorg voor mensen met dementie verbeteren - Francien van de Ven.

Francien van de Ven werkt al ruim tien jaar, met passie, in de begeleiding voor mensen met dementie. Ze geeft regelmatig rondleidingen op zorgboerderij Ouderenlandgoed Grootenhout (in Maria-hout) en deelt haar expertise ook tijdens lezingen aan bestuurders en verzorgenden. De centrale vraag is wat je kunt veranderen in de zorg voor mensen met dementie.

Alle informatie die Francien graag deelt om de zorg voor mensen met dementie te verbeteren, ondersteund door praktijkverhalen en interviews met collega's.

"Medewerkers hebben geen pauze, maar drinken samen met de bewoners koffie bij 'hun thuis'. Het zijn geen patiënten maar bewoners. Het is geen instelling maar een woonhuis en wij hebben geen gesloten deuren dus mensen kunnen zó wegglopen. Maar daardoor kiezen ze er juist voor om te blijven. Elke dag hebben ze activiteiten en het is heel belangrijk om iemand met dementie veel complimenten en 'altijd gelijk' te geven. Door gewóón te doen kunnen we de zorg voor mensen met de-

mentie verbeteren."

In het boek staan praktijkverhalen, interviews met collega's en veel praktische tips en handreikingen voor mensen die leven of werken met mensen met dementie. Ook geven enkele 'veranderaars' hun visie op het nieuwe denken. "Het is allemaal al vaak verteld maar nu staat het ook op papier."

13. Ik moet naar mijn moeder – Barbara Oppelaar

Dementie, je zult de diagnose maar krijgen. Je krijgt te maken met situaties waar je geen weet van had. Langzaam maar verliees je het contact met je naasten, je raakt elkaar kwijt.

Recht evenredig met het verdriet dat hiermee gepaard gaat, groeit vaak het onbegrip van de omgeving. Wat als je moeder ongepaste opmerkingen maakt? Wat als die mevrouw steeds achter je aanloopt? Wat als die nieuwe bewoner en die mevrouw die hier al twee jaar woont ineens verliefd zijn?

Er moet een nieuw evenwicht ontstaan. Dat is moeilijk. Toch zijn er mogelijkheden om gedrag dat onbegrijpelijk lijkt beter te begrijpen en dit te zien als signaal dat er iets schort.

Evenals de boeken De dementie van Jet en Harrie en Bij mij doet ze dat nooit is Ik moet naar mijn moeder een optimistisch boek waarin je leest hoe je met behulp van eenvoudige tips de kwaliteit van leven van mensen met dementie (en dat van jezelf) kunt verbeteren.

14. Tijger in de War - hoe maak je dementie bespreekbaar bij je kinderen? – Jacques Vriens

Er zijn verschillende boeken die helpen het onderwerp dementie bespreekbaar te maken voor kinderen. Een tip is het met een Zilveren Griffel bekroonde boek *Tijger-in-de-war* van Jacques Vriens. Het onderwerp dementie wordt in het verhaal op een mooie en begrijpelijke manier verteld. Het boek gaat over Isa die een verstrooide opa en een verstrooide kat heeft. Tijger is een dikke, oude kater, die bij de opa en oma van Isa woont. Tijger is verstrooid, en niet zo'n klein beetje ook. Als hij een wandeling in de buurt wil maken, is hij dat bij de keukendeur alweer vergeten. En als hij een vogel achterna zit, verliest hij die na twee tellen uit het oog. Ook opa wordt steeds verstrooider. Isa ontdekt dat die twee eigenlijk heel veel op elkaar lijken. Het boek is geschikt voor kinderen vanaf ca. 7 jaar.

15. U woont nu hier – Gerke de Boer

In het boek "U woont nu hier" wordt door Gerke de Boer met enige humor op heldere en eenvoudige wijze de dagelijkse beroepsuitoefening van verzorgenden in verpleeg- en verzorgingshuizen beschreven.

Met behulp van een aantal dagelijkse en praktische voorbeelden nodigt de Boer met name verzorgenden uit om zich verder te verdiepen in thema's als:

- Normen en waarden van hulpverleners: meenemen of thuislaten.
- Kleinschalig wonen; hoe en wat verstaan we daaronder.
- Het (kleinschalig) woonmodel als tegenhanger van het medisch model.
- Familie: wat te doen wanneer het lastig wordt.
- Dementie: welke symptomen en welke vormen zijn te onderscheiden.
- Werken in de psychogeriatric: een vak apart.

16. Zwaar gewond – Gerke de Boer

Hoe komt het toch dat menig een zo enthousiast is over kleinschalig wonen voor mensen met dementie, terwijl degenen die het uit moeten voeren – de verzorgenden – daar nog wel eens enige bedenkingen bij hebben. Waarom heeft "basiszorg" zo'n bedenkelijke reputatie en wat is het verschil tussen ingewikkelde en complexe zorg?

Op vrolijke en optimistische wijze beschrijft Gerke de Boer (1953) de dagelijkse beroepspraktijk van verzorgenden, hun twijfels en hun toewijding. Over alsmaar persevererende bewoners, de griep als kwelgeest, pestprotocollen, tobvende familieleden en de vraag wie er de baas moet zijn in het verpleeghuis. Daarbij worden pijnlijke keuzes door De Boer niet geschuwd: liever vijf verzorgenden dan twee fysiotherapeuten en een geestelijk verzorger.

17. Zo doen we dat hier – Gerke de Boer

In het boek "Zo doen we dat hier" wordt door Gerke de Boer op vrolijke, maar inspirerende wijze beschreven op welke manier verzorgenden zich staande moeten houden in het verpleeghuis (inclusief kleinschalig wonen) en welke cliëntengroepen er in 2015-2020 in het verpleeghuis zullen zijn te onderscheiden. Met behulp van dagelijkse voorbeelden neemt Gerke de Boer de lezer mee naar onderwerpen als: Vraaggericht werken, wat is dat; Cultuur ... wat moeten we daar toch onder verstaan; Vrijwilligers; Bijzondere doelgroepen (Geronto-psychiatrie en Korsakov); Regels, richtlijnen en protocollen; De definitie van geluk

19. Die past hier niet – Gerke de Boer

In het boek "Die past hier niet" wordt op unieke wijze aandacht besteedt aan de meest voorkomende problematiek rondom mensen die op hoge leeftijd moeten komen schuilen in het (al dan niet kleinschalige) verpleeghuis. Bij opname veelal verwaarloosd, verloederd en verward: Meestal in combinatie met sociaal isolement, ernstige zelfzorgtekorten en akelige psychiatrische problematiek.

Wat is er te doen aan die eeuwige angst en het daaruit voort vloeiende geclaim. Hoe moet je bovenal omgaan met agressie en bewoners die elkaar het licht niet in de ogen gunnen. Waaraan herkent men een ernstige depressie? "Die past hier niet" is rijkelijk geïllustreerd met foto's en illustraties en is verplichte kost voor iedere medewerker in de zorg voor mensen met gerontopsychiatrische problematiek: verzorgenden, verpleegkundigen, maar ook artsen, facilitair medewerkers en behandelaars. Daarnaast is het boek van de nodige praktijkvoorbeelden, casuïstiek en humor voorzien, waarin langzaam maar zeker wordt toegewerkt naar een simpel uitgangspunt: zonder aandacht voor een geschikt woon- en leefklimaat kan men bejegenen tot men een ons weegt, maar wordt een goed leven voor menig bewoner met zeer complexe gerontopsychiatrische problematiek een utopie.

20. Dementiewijs – De waarheid over dementie – Paul Jansen

Dementiewijs staat voor genuanceerde, eerlijke en vooral ook praktische informatie over dementie, de zorg bij dementie en alles daar omheen. Achter Dementiewijs staat Paul Jansen. Het boek gaat over het wegnemen van van de vrees voor het onbekende en om de verliezen bij dementie te minimaliseren. Dementiewijs heeft een wetenschappelijk onderbouwd, praktisch en begrijpelijk verklaringsmodel voor het ontstaan van de beleving en het gedrag van mensen met een cognitieve stoornis of dementie. Onbekendheid met de oorsprong en de betekenis van die beleving en van dat gedrag leidt tot angst en onmacht, bij alle betrokkenen. De kennis vanuit Dementiewijs, en de methodische toepassing daarvan, geeft iedereen meer rust en vertrouwen en biedt de gelegenheid om tot wederzijds begrepen beleving en gedrag te komen. Wij helpen mensen met dementie en de mensen in hun omgeving elkaar (weer) te ontmoeten op basis van empathie. Zo vermindert het gevoel van 'overleven' en ontstaat meer rust, welzijn en samen-leven, voor alle betrokkenen!

